

Velja v Ljubljani:

celo leto	K 56—
pol leta	28—
četrt leta	14—
en mesec	4-70

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 60—	
za pol leta	30—
za četrt leta	15—
za en mesec	5—

Jugoslavija

Na pismene naročbe brez pošiljatve denarja se ne moremo ozirati.

Naročniki naj pošljejo naročnino po nakaznici.

Oglasi se računajo po porabljenem prostoru in sicer 1 mm visok ter 63 mm širok prostor za enkrat 25 vin., za večkrat popust.

Uredništvo je na Starem trgu šte. 19.
Upravništvo je na Marijinem trgu šte. 8. —
Telefon šte. 360.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 30 vinarjev.

Vprašanjem glede inseratov i. dr. se naj pri-
loži za odgovor dopisnica ali znamka. — Dopisi
naj se frankirajo. — Rokopisi se ne vračajo.

Naša fronta na Koroškem.

POZIV!

Slovinci! Jugoslavinci!

Branite svojo domovino! Korotan, zibelj Slovenije, je v veliki nevarnosti! Nemci prodirajo proti jugu, prekoračili so Dravo, stoje pri Področici in groze z vdorom na Kranjska tla. Borovlje so v veliki nevarnosti. Tik pred vrati je premočen sovražnik, ki preti vsak trenotek z napadom. Jugoslavinci imajo le majhno peščico borilcev, ki so neprestano v boju. Njihove moči so že skoro izčrpane. Naj si bo volja še tako dobra, naj si bo vztrajnost železna in mišice jeklene, proti premoči takega sovražnika, kot so Nemci, more pomagati le hitro in izdatno ojačenje naših postojank. Vstopajte v jugoslovansko legijo! To je vaša narodna dolžnost. Mar hočete z malomarnostjo in brezbriznostjo uničiti vse uspehe, ki ste si jih priborili v dolgi vojni proti temu sovražniku? Vsak je dobrodošel, častnik in prostak. V sedanjem boju za Korotan bodi vsak na svojem mestu! Naši junaki na severni fronti se borijo z neprimernim junaštvom, vedoč, da so nanje obrnjeni pogledi domovine. Ni razlike med častnikom in vojakom, vsak je prijel za puško in brani vsako ped komaj osvojenih rodne zemlje. Vojaki v zaledju! Mislite li, da ste se že oddolžili domovini s tem, da ste ji priborili svobodo? Ne, dolžnost Vaša je, da jo tudi ohranite, da je ne daste iz rok grabežljivemu sovražniku. Narodni brambovci na krov!

Vsem akademikom!

Pozivljamo vse slov. visokošolce, da se nemudoma zglase v belgijski vojašnici glede vstopa v prostovoljsko legijo. Formira se samostojna visokošolska legija, v katero mora vstopiti vsak dijak. One, ki se pozivu ne bodo odzvali, bomo razglasili v časopisju. Obenem bomo posredovali pri narodnih vladah, da bodo službe za ljudi, ki se branijo vstopiti v to legijo, zaprte. Da ne bo za to prostora v dijaških vrstah, je umevno! — Akad. odbor prostovoljske legije.

Boji v Področici.

Pri Področici se bije ljut boj za predor med jugoslovanskim vojaštvom in nemškimi tolpmi, ki so v veliki premoči. Jugoslovanske čete branijo z največjo hrabrostjo predor in odbijajo sovražne sunke. Železniška poslopja pred predorom so pod topovskim in strojnim ognjem. Napravila se je nova telefonska zveza med predorom in Jesenicami. Ves vojaški — osebni promet je že od 5. jan. popolnoma ustavljen — vodi prometni kontrolor g. Negovetič z nekaj uslužbenci na licu mesta. Železničarji v predoru in na Jesenicah vrše svojo službo z največjo požrtvovalnostjo.

Boj za Borovlje.

Včeraj popoldne so prišli že prvi begunci iz Borovlj. Mala četa 40 mož se je pri odhodu teh ljudi bajše borila proti Nemcem, ki so pritisnili od treh strani. Major Lavrič je bajše ujet. Slovenski fantje vsi na krov, da branimo Ljubelj in zapodimo koroške roparske bande nazaj.

Naša vojska izvrstna.

Pri eni stotnji do 20 častnikov-demokratov, vsi drugi razborite osebe s puško ob rami. Tu trije bratje Cizljevi iz Selg, tam oče Pavlin z dvema sinovoma. Nič godrnjanja, nič vpitja. Neka sveta navdušenost obvladuje vse, ker vedo, za kaj se gre, a tudi prita-jena jeza nad zaledjem, ki nas tako lahkosrčno žrtvuje. Par tisoč mož, pa bi poplaknili vso Koroško in mir in svaga bi zavladala. Kje ste advokati, profesorji, učitelji, duhovniki?!

En sam izmed vas je med nami — prostak, vsi drugi se daste zvati od nas — namesto od domovine.

Na Celovec!

Na izzivanje koroške nemške vlade ne zahtevamo drugega odgovora, nego parolo: **Vsi na Celovec!**

Splošna mobilizacija!

Tako kliče radovljiški okraj. Tudi nemška Koroška je razburila po učiteljih vse kmete, da se oborožujejo, nahujskani in strahovani, vsi proti naši stari pravdi. Mobilizacija je nujno potrebna in sicer tekom 24 ur. Če vlada ne zmore z avtoriteto, naj izroči to drugemu faktorju (vojni upravi, vojni anketi), kakih vplivni oseb, srbski, češki. Naj vstane slovenski Masaryk! Vsaka vas pridrži doma kar najneobhodnejše (10—20%). Zbor vaščanov jih določi, vsi drugi pod orožje proti strogim, zlasti moralnim kaznim. Vsi govore: „Ce pojdejo drugi, pojdem tudi jaz“. To načelo sicer ni najvzornejše, vendar ni neplemenito. Kar uporabi naj se! Če bi ne šlo splošno, naj se odredi delna mobilizacija po okrajih ali letnikih z žrebom ali drugače, kakor je pač najenostavnejše. Največja odločnost je tu na mestu.

Najbolj priznanja vredni vojščaki so pač na koroški fronti.

Proti desetkratni premoči zadržujejo napad za napadom. Zdaj stoje že tretji dan v najsilnejših nalivih, mokri do kosti, po osem ur na najbolj izpostavljenih mestih, obstreljani od strojníc, šrapnelov, granat in bomb. Edina pomoč jim je strahopetnost nemških Korošcev. Pri napadu na St. Jakob n. pr. je padlo do 30 Nemcev, 60 je bilo ranjencev, od naših mrtev samo 1 poročnik in nekaj ranjenih. Poveljnik, stotnik Martinčič, je krasen voditelj. Danes sem bil priča, kako je poročnik N. z enim strelom pogodil nemškega narednika in mornarja, drugega pa ranil. Takoj je zbežala cela tolpa. Naši so zadete spravili.

Slovenska legija.

Slovenska legija pod poveljstvom obče priljubljenega podpolkovnika — gospoda Vidmarja se razveseljivo pomnožuje. Vsak dan se priglašava vedno večje število prostovoljcev. Nekateri višji razredi srednjih šol so prazni in so se morali zapreti. Vajenci in delavci iz Ljubljane prihajajo v gruclah v belgijsko vojašnico, da se vpišejo v legijo. Danes je prišlo iz dežele znatno število prostovoljcev, posebno iz Notranjskega in Štajerskega. Kaj pa vi zaspani Gorenjci in Dolenjci delate? Rešite svojo čast in pridite v naše vrste, da z združenimi močmi osvobodimo naše zaslužnjene koroške brate.

Prostovoljci, ki so se odločili za slovensko legijo, naj se zbirajo v občinah, ker jim županstvo izpostavi iz-

kaznico, da so prostovoljci slovenske legije, na podlagi katere dobe prosto vožnjo v Ljubljano. Izkaznica se mora izrečno glasiti na ime dotičnih prostovoljcev in velja samo do Ljubljane. Vpisovanje v slovensko legijo se vrši vsak dan v belgijski vojašnici.

Pozdrav s Koroške fronte.

Nahajamo se že nekaj časa v Korotanu v okolici Velikovca. Pričakujemo samo še povelja, da udarimo na Celovec in ukrotimo te Švabe. Vreme je jako ugodno, toplo solnce nas vsaki dan malo obišče, zato vabimo še druge jugoslovanske brate, da nas obiščejo.

Iskrene pozdrave pošiljamo vsem sobratom in čitateljem „Jugoslavije“ fantje slov. plan. polka: Častniški namestnik Drnovšek Joško, kad. asp. Sadar Adolf, kad. asp. Pušpan Jože, nar. Stopar Karl, št. nar. Makovec Karl, čast. nam. Potočnik Franc, nar. Černe Jože, čet. Stres Ivan, čet. Bučar Lojze, deset. Molk Stanko in Burged Ivan, enol. prost. des. Guželj Jožef, des. Likar Ivan, strelec Muravec Anton in st. č. Kersnik Jože in drugi fantje.

Gasilci na pomoč.

Vseh gasilcev sveta dolžnost je, da se prostovoljno javijo k četi legionarjev za Koroško.

Dr. JANKO LESKOVEC:

Austriacanti?

(Konec.)

Mi, ki smo odšli na vseučilišča, smo našli v nar. radikalnem dijaštvu ljudi naših misli. Sicer tedaj še ni bilo velikojugoslovanske ideje, a protiaustrijska in protihabsburška smer je bila in že ta negativnost nam je za ta čas zadoščala. V zadnjem l. mojih gimnazijskih študij je začela izhajati „Omladina“ in z nepopisno radostjo smo čitali moške, radikalno protiaustrijske članke dr. Žerjava. Shod nar. rad. dijaštva v Trstu je pokazal, da nismo osamljeni; prodiranje protiaustrijske misli sta dokazovala govora Dr. Ribača in Smodlake in, kar je največ vredno, burno pritrjevanje tisočglave množice, zavednih tržaških Slovencev. Naša struja je ostala sebi verna. Na C. M. skupščini menda 1905 se je ob pritrjevanju ogromne večine vdeležnikov po krepkem govoru dr. Žerjava opustil običajni udanostni pozdrav Francu Jožefu enkrat za vselej. Vedno redkejšo so bile prireditve raznih društev in strank, na katerih se je nazdravljalo Habsburžanom in še ob takih prilikah se naši ljudje demonstrativno niso dvignili. Vsak, kdor je pazno zasledoval razmere, je moral uvideti, da protiaustrijska misel prodira vedno globlje med ljudstvo.

Vsporedno s to našo razdiralno akcijo so se pojavljali glasovi upornosti v časopisju, knjigah itd. Deloma se je to godilo še za časa mojih gimnazijskih študij. Celo tako konservativen list, kakor je „Slov. Gospodar“ v Mariboru je prinesel članek „Avstrijski patriotizem“, v katerem radi slabega ravnanja z našim narodom odpoveduje zvestobo nevhvaležni državi. V „Slovenskem listu“ v Ljubljani je izhajala korespondenca med gen. Ricciotti Garibaldiem in Tresič-Pavičičem, v kateri zadnji dokazuje slepem šele sedaj jasno zgodovinsko istino, da Habsbur-

žani niso nič manj germanski nego Hohenzollernci. V Ljubljani je izšla knjiga „Pod novim orlom“, polna navdušenja za Francoze in kipeča sovraštva proti reakcionarni Avstriji in pangermanskim Habsburgom. Celo pobožna Mohorjeva družba v Celovcu je izdala povest Dr. Laha, „Uporniki“, ki naj bi podžgala revolucionarni duh.

Tudi na javnih in strankarskih shodih so nastopali govorniki z radikalnimi tendencami. To velja posebno o tržaških Slovincih, pa tudi drugod. Naj spominjam le na svoječasen dr. Trillerjev govor, ki je izzvenel v klic: Proč od Dunaja in Rima!

Med tem je tudi visokošolsko dijaštvo, specialno praško, našlo svojo pot. Dozdaj formalne zveze s srbskimi in hrvaškimi tovariši so postale tesne. Nepozaben mi ostane veliki shod praške jugoslovanske „Omladine“ u kuhih ok. 28. novembra 1908. Po navdušenih govorih dr. Lotriča, Giugna, Kramerja smo spregovorili o skupni odpori akciji proti avstrijskim nasilnikom. Bili so časi nemirov in demonstracij na Pfkopu, da jih celo Praga malo takih pomni. Bila je faktično revolucija, ki so se je vdeleževali v prvih vrstah Jugoslavinci. Konec je bil proglasitev nagle sodbe nad Prago, dne 2. decembra 1908, ravno za 60letnico vladanja Habsburžana Franca Jožefa.

Za časa balkanske vojske se je pokazalo, da kri ni voda. S kakšno požrtvovalnostjo je prispevalo slovensko ljudstvo v denarju, obleki in živilih za jugoslovanske brate, na veliko jezo avstrijskih mogotcev! In ko je povodenj poplavila Sumadijo, zopet na poziv ravnatelja Hribarja pomagati trpečim Srbom nismo ostali nedelavni; kdor je le mogel, je dal in dal rad. Mislim, da dobrih del ne oskrnim, če izdam, da je bila za darovanjem mnogokje skrita protiaustrijska tendenca. Vlada se je tega zavedala in za časa vregljanj v letu 1914 je bil vsakdo vsaj šikaniran, kdor je prispeval ali celo zbiral za „Rdeči križ“ balkanskih držav.

In po zmagoviti vojni Srbije nad Turčijo ter Bolgarsko se je začelo preporojanje našega naroda. V Ljubljani srbofilsko „Jutro“, po tem „Dan“, med dijaštvom „Preporod“. Še par let in Dunaj bi ne imel skoro nobenega pristaša več na Slovenskem.

V tej strašni zadržki je dobila vlada plačane pomočnike v dr. Susteršiču in njegovi družali. Kakor zanalašč jim je prišel umor nadvojvode Ferdinanda in Zofije Razkričali so ju za najboljšo prijatelje Slovencev in zapeljano ljudstvo je demonstrialo. Ne za dolgo — v kljub strašni cenzuri in brutalnemu pritisku posrečilo se je dr. Kreku in njegovemu nasledniku dr. Korošču in vztrajnemu prizadevanju vseh poslancev Jugoslovanskega kluba ljudem odpreti oči. Zmagala je ideja zedinjenja, resnica in pravica, Susteršič in pristaši njegovi, zapeljivci naroda so pa z Avstrijo vred izročeni sramotnemu propadu.

Napisal sem te vrste v premišljevanje in razmotrivanje objektivni javnosti. Vsak narod je imel protivnike narodne edinosti. Tudi mi. To je žalostno a razumljivo. Glavna stvar je pa, da smo skušnjo častno prebili. Italijani se ne bodo dali prepričati. A tudi oni so imeli izdajce domovinske stvari: Faiduttija in Bugatta. A dočim je razmerje med našimi vernimi in iz-

dajicami 24 : 2, je pri Italijanih 19 : 2. Kdo je preizkušnjo bolj častno prestal? Torej le mirno gospodje iz Italije in „osvobojenih“ pokrajin!

Zaprite meje!

Večkrat smo že opozorili merodajne činitelje, da treba naše meje — predvsem proti nemški Avstriji — radikalno zapreti. Žalibože se je dosedaj v tem oziru še prav malo storilo. Vedno se ponavljajo tožbe, kako se na vse načine utihotapljuje razna živila v nemško Avstrijo. V tem oziru prihajajo predvsem v poštev mejna postaja Špilje. Je sicer ondi nekaka vojaška kontrola, ki pa daleko ne zadostuje, predvsem ker nima zadostne izvežbenosti. Na take važne obmejne točke treba postaviti nemudoma — kar bi se moralo že pred poldrugim mesecem zgoditi — izkušeno, oboroženo ter dovolj močno finančno stražo. Zanesljivih finančnih stražnikov ne primanjkuje.

Kolikor znano, se nahaja na slovenskem ozemlju, posebno v Ljubljani precejšnje število finančnih stražnikov, ki so morali oditi iz zasedenega ozemlja. Ti pridejo za mejno kontrolo na vseh važnih točkah proti nemški Avstriji v prvi vrsti v poštev, ker imajo v zabranjevanju tihotapstva največ prakse, ker so vsi vojaško izvežbeni ter bi se eventualno tudi nemškim tolpam v bran postavili. Za kontrolno službo se jim morajo dati natančna navodila! Delokrog mejne finančne straže ne sme obsegati le kontrolo izvoza, temveč se mora razširiti tudi na uvoz, ker mora biti vsakemu jasno, da skušajo Nemci utihotapljati za svoje bratce v našem območju razno orožje, municijo ter drugo razstreljivo. Zabraniti se mora tudi prehod raznim nemškim agitatorjem, špijonom ter drugim smrdljivim elementom.

Na zelo prometnih in izpostavljenih točkah kot n. pr. v Špilju naj se finančna straža ojači z orožništvom ali vojaštvom, katero naj pri kontroli pomaga.

Izvoz živil in drugih vsakdanjih potrebščin se mora na vsak način zabraniti; kar imamo, še za domače potrebe ne zadostuje. Izvoz drugih predmetov, ki jih lahko oddajamo, pa naj bo dovoljen le kompenzacijskim potom; o tem bi se morala voditi točna in natančna evidenca.

Poglejmo le, kako so Italijani hermetično zaprli meje; v zadnjem času so pa odredbe glede potovanja celo poostri. Kaj smo storili mi dosedaj? Odgovor je v vsakem oziru nezadovoljiv. Kot v vsakem oziru, smo tudi v tem zadnji. Cincamo in cincamo, a do energičnih korakov se ne povspemo preje, predno nas naš stari sovražnik — German — ne udari po glavi; potem se šele začnemo zavedati, da bo treba kaj ukreniti. Ali nimamo za vsako stroko mož — strokovnjakov, ki naj zadevne predloge praktično in času primerno izdelajo?

Imamo občutek, da imajo v nemnogi zadevah vsi drugi odločilno besedo, le praktičen strokovnjak ne! Le tako se da razlagati vedno cincanje; v nasprotnem slučaju bi morale biti razne mejne zadeve že davno izvedene. Poleg tega je pa še vedno bujno cvetoči birokratizem vzrok naši počasnosti in zaspanosti.

Merodajni činitelji, zganite se že ter ukrenite nemudoma vse potrebno, da se naše meje proti Nemcem zaprejo, kakor zahteva sedanji položaj! Zamujeno se sicer ne da več doprinesiti, a popraviti se da in to se mora zgoditi takoj! Izguba na narodnem premoženju je že dovolj velika! Menda ne bo potrebno odgovornih činiteljev poklicati pred narodno sodišče?

Strašno trpljenje naših ujetnikov v Italiji.

V našem uredništvu sta se zglasila Josip Moravec iz Idrije in Maks Dovan iz Dovjega na Gorenjskem, ki sta bila nad leto dni v italijanskem vojnem ujetništvu in se jima je končno posrečilo, da sta pobegnili, preoblečena

kot italijanska vojaka in s ponarejenimi dokumenti.

Bila sta v ujetniškem taboru v Veroni, kjer je položaj vojnih ujetnikov Jugoslovancev naravnost strašen. Barak sploh ni. Okoli trdnjavskega zidu so razvrščeni šotori in v teh šotorih morajo spat ujetniki na popolnoma močvirnatem ozemlju na golih tleh. Ko dežuje, je v šotorih do 20 cm vode. Ni čuda, da ljudje kar trumoma umirajo. V zadnjih dveh mesecih je od 20.000 ujetnikov umrlo 500.

Hrano dobivajo le enkrat na dan, malo črvinih makaronov in riž. Navadno dobe jed med 4—6 zvečer, včasih pa tudi šele ob 9 zvečer. Dostikrat pa sploh ne jedo po tri do štiri dni, ker posamezne stotnije nimajo drv, da bi mogli kuhati. Zato pa jemljejo ujetniki na bližnjih njivah zeljate storže, ki jih jedo kar surove! Kruha dobe štiri ujetniki en hlebec, kakoršnjega dobi en italijanski vojak. Ljudje izgledajo kakor strahovi: neobriti z udrtimi očmi, prepadli, raztrgani in polni uši. Oba imenovana prosita po naročilu svojih bivših soujetnikov, naj bi naša vlada v Beogradu posredovala pri italijanski vladi, da se položaj teh nesrečnikov, ki so naši državljani, izboljša vsaj glede hrane in stanovanja, ako se že drugzega ne more doseči.

Jugoslavija.

Potovanje regenta v Pariz.

Zagreb, 8. prosinca (Lj. k. u.) Listi poročajo, da odpotuje regent Aleksander 15. ali 16. t. m. iz Beograda v Pariz, kjer se bo mudil približno dva meseca. Ob povratku v domovino se bo nastanil za en mesec v Zagrebu, kjer bo bival v palači na Katarinskem trgu. Palačo v ta namen že sedaj prerajajo.

Avstrijska krona 40 centesimov.

Trst, 6. prosinca (Lj. k. u.) Kraljeva gubernijska oblast za Julijsko Benečijo opozarja izpolnjevanje odredb, izdanih 6. in 26. novembra 1918, ki določajo menjalni ključ 40 centesimov za eno krono in prepovedujejo kupčevanje z denarjem ter obenem naznanja, da od 2. januarja dalje posluje pri gubernijski oblasti „Valutni urad“, ki ima nalogo, dobavljati industrijalcem, trgovcem in eventualno tudi zasebnikom po uradnem menjalnem ključu (proti plačilu v kronah) ali krone (proti plačilu v lirah), potrebne za redno vršitev njihovih poslov ali za izpolnitev nedogodljivih obveznosti. V ta namen morajo interesiranci vložiti pri valutnem uradu gubernijske oblasti utemeljeno prošnjo z dokazili, ki jo upravičujejo. Zamenjava se vrši nato pri bančnem zavodu, ki ga označi gubernijska oblast v dotičnem pooblastilu.

Iz pisma tržaškega Slovence.

Naši otroci nimajo še šole. Pravijo, da bomo morali sami plačevati stroške, če se otvorijo slovenske šole. To bo za nas tudi velik križ. Nekateri govore, da ne bo več nobene slovenske in nemške šole v Trstu. Zdaj je pri nas grozno slabo. Italijanskih vojakov je v Trstu okoli 70.000, kakor listja in trave. Nas sramote s „ščavi“, ako govorimo svoj jezik. Pravijo, da je tukaj Italija. Pri „Eдинosti“ so vse razbili. Smo že v takem položaju, da ne bomo mogli več migati, nikamor iti ven iz Trsta in ne tukaj živeti kakor kmetje. Ljudje zaslužka nimajo nobenega, zato pa kradejo ponoči, kjer morejo. Kjer so imeli krave, vole ali prašiče, so jim skoraj vse pokradli; tudi po tri živine v eni hiši. Mi imamo eno kravico, katero moramo čuvati ponoči in podnevu. Italijanski vojaki hodijo okoli plenit, ako imamo kaj vojaškega blaga ali obleke. Ako se pritožimo pri italijanski komandi, nam pravijo, da oni ne vedo za nič, tudi nič ne stražijo. Ako bo šlo tako naprej, ne vemo kaj bo z nami. Tudi moramo po cele dneve čas izgubljati, da dobimo te osminke na izkaznico za živež, da se moremo skromno preživeti. Je še skoraj slabše, kakor v vojni. Od začetka so nam nekaj pomagali, dali so nam eno kilo mesa in eno kilo riža brezplačno. Sedaj je pa še slabše nego je bilo prej.

Usoda slovenskih šol v Trstu.

Trst, 6. prosinca (Lj. k. u.) Takoj po zasedbi Trsta po italijanskih četah so s slovenske strani uvedli vsi potrebni koraki pri tukajšnji gubernijski oblasti, da bi se dosegla zopetna otvoritev slovenskih šol v Trstu, ki so bile do sedaj zaprte na ukaz bivše avstrijske vlade radi španske bolezni. Na zahtevo italijanske oblasti so ji bili predloženi v to svrhu vsi seznanji o številu, narodni pripadnosti in pristojnosti učnih moči, o reformi učnega načrta, o številu vpisanih otrok, o knjigah, ki naj bi se rabile za pouk v slovenskih šolah in v srbski šoli itd. Ko so bile 4. decembra 1918 otvorene italijanske občinske šole v Trstu in slovenske občinske šole v tržaški okolici, v kolikor niso do sedaj še zasedene po vojaštvu, in ko je dala razumeti italijanska oblast, da nemških državnih šol ne misli več odpreti, so se s slovenske strani ponovili vsi prejšnji koraki. Zaprošili so italijansko oblast, da dovoli otvoritev slovenskih zasebnih šol, namreč Ciril-Methodovih ljudskih šol pri Sv. Jakobu in na Acquedottu, trgovske šole, srbske ljudske šole, srbsko pravoslavne cerkvene občine, obrtno nadaljevalne šole in ženske obrtne šole ter eventualno slovenske realne gimnazije in učiteljska, ki bi se imela ustanoviti namesto odpadlih državnih zavodov. Nestetokrat so šle slovenske deputacije k guvernerju in drugim pristojnim italijanskim civilnim oblastim. Vršile so se ponovno konference s kompetentnimi faktorji, katerim so se podala vsa potrebna in zahtevana pojasnila. Kljub temu se je vedno zavlačevala rešitev, češ da tukajšnje oblasti pričakujejo še tozadevnih instrukcij iz Rima, da se morajo še informirati, da morajo predložiti stvar vrhovnemu poveljstvu, da morajo poizvedeti v italijanskih krogih mesta, kako stališče zavzemajo oni napram tem šolam itd.

Po dolgem dvamesečnem zavlačevanju je slednjič gubernijska oblast na zopetno vprašanje odgovorila telefonično, da se problem o otvoritvi slovenskih šol v Trstu nikakor ne da rešiti, da ni mogoče tej prošnji ugoditi, z drugimi besedami, da italijanska oblast ne dovoli, da bi se zopet odpre slovenske šole v Trstu.

Dopisi.

Radovljica. Na naši pošti posluje še vedno odpravnica Marija Smerdu, velika prijateljica bivšega okr. glavarja Matthiasa, ki je posedal cele večere pri njej v uradu. Splošno znano je, da je mišljenje imenovane in njenih staršev vse nekaj drugzega nego slovensko. Radovljica je postala z ozirom na dogodke na meji jako važna postojanka. Ne zamerimo, da g. poštar v svoji dobroti še ni ničesar ukrenil, zahtevamo pa, da se pošljejo take gospodične takoj v kraje, kjer ne morejo škodovati.

Konjice. Pri tukajšnjih uradih n. pr. sodniji, davkariji, pri okrajnem zastopu itd. še sedijo lepo na gorkem vsi nemčurski uradniki, kot bi bili še vedno v stari Avstriji. Kot občinski tajnik slovenskih Konjic fungira šlovek, ki je bil vedno strasten nemškutar in vsenemški hajlovec. Mož, ki je v vojnem času hotel potopiti v žlici vode vsakega Slovence, sedaj prosi in moleduje pri Narodnem svetu in drugod, da bi še zanaprej lepo odjedal Slovincem kruh. Železna metla, pridi in pometi naš Avgijev hlev!

Iz Maribora. (Jugoslovanska idila.) Aretiranega štajercijanca Franca Juherta in njegove druge, ki so napadli vojaško patroljo, so v Mariboru s čudovito naglico izpustili. Okrog 30 prič so že tretji dan po aretaciji brzojavno poklicali v Maribor (baje na posredovanje člana Narodnega sveta) in s tem naprtili državi ogromne, nepotrebne stroške za pričnino; ostale priče pa bo sedaj zaslišal slovenjebistriški sodnik-reneget, ki je leta 1914 metal slovensko inteligenco v umazane, usive luknje. Ta slovenska dobrosrčnost mariborskih Slovencev je na bistriške nemčurje tako plemenito učinkovala, da so 1. januarja priredili nemško zabavo, pri ka-

teri so celo noč »heilali«, peli »die Wacht am Rhein itd. Nemčurski vodja Juhert je dobil končno za svoje predrzno izzivanje od fantov, ki so bili slučajno v isti gostilni, takšne klofute, da si jih bo zapomnil.

Maribor. Razpoloženje v Mariboru še izza dni prevrata ni bilo tako slabo, kakor je sedaj! Videti, kako nam na Koroškem in v Prekmurju pobijajo naše vojake, ne da bi se kaj zgodilo proti temu, je res malo preveč zahtevano! Neodgovorno je že to, da so došli s Hrvaškega na Prekmurje vojaki, ki so popolnoma boljševiško navdahnjeni plenili, tako, da so se jih mestoma naši lastni ljudje branili! Saj ni čudež, če so si danes izvolili častnika, jutri ga odstavili, izvolili drugzega itd. Posebno so se v tem odlikovali pomorščaki. — Prodiranje na Prekmurjem se je vršilo, kakor so pripovedovali ranjenci iz zadnjih bojev, brez vsake zveze z ozadjem. Borba za Mursko Sobotico se je vršila od pete zjutraj do devete dopoldne, nakar so se naši vsled deseterkratne premoči umaknili z nemalimi izgubami na obeh straneh. Sedaj se poroča, da držijo naši desni breg Mure. Prekmurje pa je zopet izgubljeno. V vseh krogih je razumljiva nevolja, češ da bomo po zaslugi tega cincanja ob Prekmurje in dele naše Koroške in zahteva se, da se da generalu Maistru prosta roka, ki je vedno silnejša!

Vzor najnesramnejše potuhnjenosti daje vodja tukajšnje oskrbovalnice. Prejšnje nemške vojake je sprejel kot civilne delavce; nekega žida celo s petnajstimi kronami dnevno! Ti moške obedujejo celo v jugosl. častniški obednici kot nemški civilisti! Vse polno je še nemških uradnic, ki na zahtevo odgovore — ne razumem slovenski! Tudi notranji uradni jezik je še nemški! Na steni neke pisarne je še celo cesarjeva slika!

Iz Zagreba. Izvoz živil. V zadnjem času Nemci zopet pridno obiskujejo Zagreb in izvažajo različna živila v Nemško Avstrijo. Pri vseh vlakih, ki odhajajo iz Zagreba proti Zidanemu mostu čuješ toliko švabsčine, kot bi bil v kakem švabskem gnezdu. Koliko časa bo Zagreb trpel še to švabsko predrznost? Medtem ko Nemci na Koroškem pobijajo in preganjajo naše ljudi, mi pridno redimo Švabe, da dobijo še večji pogum. Jugoslavija rabi živila sama zase in stori narodni greh vsak tisti, ki zaradi dobičkažejnosti goji „šmugel“ z narodnimi nasprotniki.

Poštarne razmere. Tukajšnji Slovenci se zelo pritožujejo zaradi slabih poštarnih razmer. Akoravno imamo direktno poštno ambulanco med Ljubljano in Zagrebom, dobivamo vendar navadna pisma šele čez šest dni. Tako je dobila neka oseba na južnem kolodvoru pismo, oddano v Ljubljani 30. decembra šele 5. januarja. „Jugoslavijo“ od 4. jan. sem sprejel s štev. od 5. jan. danes 6. jan. Splošno dobiš slovenske dnevnike šele čez dva ali tri dni, med tem ko sem dobil „Prešo“ od 3. jan. v trafikli že 4. jan. Kje je krivda v Ljubljani ali v Zagrebu?

Zbiranje orožja in municije.

Živimo v zelo resnih in težkih časih. — Sovražniki nam groze od vseh strani ter nam skušajo odtrgati najlepše dele naše domovine. Zato je najsvetejša dolžnost vsakega posameznika, da stori vse, kar je v korist in blagor naše lepe domovine. Ako se ne bo vsakdo zavedal svoje narodne dolžnosti, ne bo vkljub najboljši volji mogoče opremiti naše vojake s potrebnim orožjem in strelivom. Znano je namreč, da imajo posamezniki še vedno mnogo orožja in streljiva doma skritega ter ga niso doslej oddali kljub večkratnim pozivom. Preji nam velika nevarnost, da zmanjka našim narodni vojski v najkrajšem času popolnoma streljiva za pehoto. Pričakujemo, da bo vsakdo resnost našega položaja na naših mejah razumel, se odzval najnujnejšemu pozivu in oddal orožje in streljivo vojaškemu oblastem. To zahteva narodna dolžnost od vsakega posameznika! One brezvestne ljudi, ki se temu pozivu ne bodo od-

zvali, pa opozarjamo, da se bo proti njim nastopilo najstrožje! — Orožje in municija za puške, tudi posamezne patrone, naj se oddaja na deželi pri najbližji orožniški postaji, v Ljubljani pa v belgijski, šentpeterski, stari domobranski in topničarski vojašnici. — Kdorkoli pa izve, kje se nahaja municija in orožje, ki ni pod vojaškim nadzorstvom in ne na pravem mestu spravljeno, naj to javi poveljstvu II. spravnega okrožja v Ljubljani (kazina, topniški referat).

Dnevne vesti.

Nasvet nekaterim g. oficirjem. V vseh kavarnah vidimo še vedno popoldan in dopoldan v uradnih urah, da sedijo oficirji in igrajo ali pa se dolgočasijo. Mi nočemo trditi, da nočejo delati; očitno pa nimajo dela v Ljubljani. Vsem tem nujno priporočamo, da se takoj prostovoljno javijo v legijo. Tukaj bo dosti dela in cel narod jim bo hvaležen. Tako pa se ljudstvo vedno bolj zgraža!

Neverjetna brezbriznost vojaškega poveljstva v Ljubljani. Te dni prihajajo v Ljubljano naši fantje, ki so bili s posebno odredbo vpoklicani v vojaško službo. Včeraj je prišel prvi letnik vpoklicanih. Fantje so postajali po cestah in nihče ni vedel, kam naj se obrne. Mimo so hodili oficirji, toda nobeden se ni zmenil za naše fante, ki so prišli, da branijo slovenski Korotan. Civilisti so morali spraševati in spravljati fante v vojašnice. Tudi na kolodvoru ni bilo nikogar, ki bi se zanimal zanje. V stari Avstriji je bilo vse natančno odrejeno, kdo sprejema vojake in so jih takoj s kolodvora peljali v vojašnice. Naši fantje bodo pa gotovo še par dni postopali po Ljubljani, popivali in se bratili z »bolševiki«. Vsega tega je kriva brezbriznost vojaškega poveljstva. Potem pa zdihuje poverjenik za brambo, da fantje ne pridejo ali pa da nimajo pravega duha! Ravno take so razmere pri intendantu. Kakšnega napora in koliko letanja je bilo treba, da se je mogla opremiti in odpraviti prva legija! Če bo šlo tako naprej, bo tudi ta lepa misel in to navdušenje trpelo radi prevelike komoditete nekaterih gospodov. In še nekaj! Ali je res, da se nekaj silno važnega še ni poslalo niti včeraj dopoldne za legijo? Kakor se kaže, bo treba nemudoma pomesti z veliko železno metlo pri gotovi gospodi, da se ne razpase uradna brezbriznost tudi na zunaj. Naši fantje pa naj pokažejo, da se zavedajo svojih dolžnosti napram domovini, ki je v nevarnosti.

Vojaškemu poveljstvu in policiji na znanje! Pred več tedni je bilo na Koroskem aretiranih več strupenih nemškutarjev, ki so že prej vedno po listih in doma, in tudi še potem, ko so naši oddelki zasedli tiste kraje, hujskali proti Slovincem in Jugoslaviji. Med temi imenujemo posebno Gailerja iz Ziljske doline, dalje posestnika Ogris, učitelje Marinič in Mak iz Rožne doline dalje gg. Gačnik in Trupe. Nekateri, posebno Gailerja je sodnija že spustila, ker dosedaj ni mogla najti krivde glede takih hudodelstev, ktere pozna naš dosedanji kazenski zakon. Priče, ki bi o teh ljudeh vedele več povedati so seveda raztresene bog ve kje okoli, posebno, ker se potikajo kot begunci po slov. zemlji. Toda vprašanje je, če te osebe niso nevarne iz vojaškega in policijskega stališča. In o tem ni nobenega dvoma. Posebno sedaj, ko so Nemci zavzeli vse te čisto slovenske kraje in odpeljali toliko naših nedolžnih ljudi, bi bilo naravnost hudodelstvo, ako se te ljudi zopet pusti domov, da tam nadaljujejo svoje zlobno delo. V krajih kjer so sedaj Nemci gospodarji, bi naši ljudje še bolj trpeli. Sicer se pa Nemci čisto nič ne premišljajo; kdor je znan kot odločen narodnjak, tega se zapre, če je še tako nedolžen. Take ljudi se v teh razmerah ne pusti nazaj. Pri nas pa se n. pr. Gailer mirno spreha po Ljubljani in ima samo nalogo, da se od časa do časa javi na policiji! To ne gre. Ne razburjajte sedaj ljudstva s takim počenjanjem!

Sustercijanski duhovniki še vedno agitirajo proti državi. Od raznih strani naše slovenske domovine dobivamo

sporočila — ne malo iz duhovniških krogov — kjer nas prosijo, naj posredujemo, da se naše oblasti začnejo vendar že enkrat zanimati za veleizdajniško propagando Sustersičevih pristašev.

Razkošnost in beda. Izobražena toda uboga mati-vdova nam piše: Intelligenten srbski poročnik se je izrazil te dni, da niti v mirnih časih ni videl v Srbiji take razkošnosti, kakoršna je sedaj v navadi v naši Ljubljani. Moja otroka pa trpita lakoto in vsestransko pomanjkanje. Moja hčerka osem in pol letna deklica, ne more v šolo, ker se onesvesti radi slabosti in stradanja. Obračamo se do usmiljenih premožnejših ljudi s prošnjo, da blagovolijo nakazati našemu uredništvu primerne darove kot podporo za ubogo mater in njene uboge otroke, ki so izgubili v vojski skrbnega očeta.

Za srbsko siročad se je včeraj popoldne odpravil prvi vagon z oblačili in blagom, okrogle vrednosti 100.000 K, pod varstvom vojaškega oddelka s častnikom. Druga pošiljatev bo obsegala 8000 parov čevljev ki so se v delu in se odpravijo h koncu tega meseca. Za nabavo teh čevljev se je nabralo do sedaj okroglo 52.000 K. Zbirka se nadaljuje. Denarne prispevke naj se pošilja blagajničarki gđ. Mariji Wessnerjevi v Kolodvorski ulici, blago pa naj se oddaja v pisarni »Dobrodelnosti« na Poljanski cesti. Vse nabiralosti naj se sigurno zberó v petek 10. t. m. ob 5. uri popoldne v mestni posve-tovalnici.

Kočevarji se oborožujejo. Take vesti krojijo po Ljubljani. Sicer se Jugoslaviji ni treba ravno trestiti pred morebitno kočevarsko revolucijo, a za vsak slučaj bi bilo le dobro, da Narodna vlada zaukaže Kočevcem, da morajo oddati orožje, streljivo itd.

Delo domačinom. Pri raznih podjetjih n. pr. v Pollakovi tovarni itd., so še vedno nameščeni italijanski vojni ujetniki? Zakaj se ti ljudje ne pošljejo preko demarkacijske črte in nadomeste z domačimi?

Ali je res? Po Ljubljani se govori, da so na Dunaju in v Gradcu zaplenili skoraj ves sladkor namenjen za naše kraje. Kar je ostalo na Dunaju, so vzeli v Gradcu in sta prišla v Ljubljano baje le dva vagona sladkorja. V pomirjenju ljudstva bi bilo dobro, da to zagonetno zadevo reši vlada z uradnim pojasnilom.

Policijska ura v Ljubljani. Narodna vlada SHS v Ljubljani je z razpisom od 18. novembra 1918 dovolila, da se policijska ura za gostilne in kavarne podaljša do 10. ure oziroma 11. ure pomoči. Mnogi, če ne vsi obrtniki zlorablajo te olajšave s tem, da točijo različne opojne pijače cele ure po določenem času. Posledica teh prestopkov je, da se sedaj dosti več popiva po gostilnah in da se vsako pošteno zabavo zlorablja za popivanje, katero večkrat traja do helega dne. — To abnormalno stanje dovede ljudi do razgrajanj in različnih kazenskih prestopkov in večkrat tudi do pogubonosnih nesreč. Samoobsebi je umljivo, da taki ljudje drugi dan niso za nobeno delo. Ljudsko zdravje je vsled prehrane in težkih posledic vojske že itak oslabiljeno. To brezumno početje pri naša celemu narodnemu življenju veliko škodo, katere se ne bo moglo tako hitro popraviti, ako se temu početju ne stori konec. Ne zadostuje, da nam je nova država donesla svobodo, moramo tudi razumeti to svobodo užitivo. Tisti, ki se pusti prevladati od alkohola, postane suženj te strasti. Oblasti noče na nikak način ovirati pametno uživanje življenja, to se mora pa vršiti na način, ki je človeku dostojen. Radi tega bo redarstveno ravnateljstvo izdalo odlok, z katerim se bo določila policijska ura za gostilne do 9. ure in za kavarne do 11. ure s pristavkom, da poslednje po 9. uri ne bodo smele točiti alkoholnih pijač. Istčasno se opozarjajo društva, ki nameravajo uprizariti zabavne večere, da se tudi na teh veselicah ne bo smelo dajati opojnih pijač po 11. uri zvečer. Da se bodo ta določila držala, bodo redarstveni organi strogo pazili.

Begunci, ki bivajo na Kranjskem, naj se obračajo za oblačila na pristojno

presojevalnico za obleko, ki obstojajo v vseh krajih, kjer imajo svoj sedež okrajna sodišča. Natančna pojasnila se dobe pri županstvih, oziroma okrajnih glavarstvih. Posredovalni urad za begunce v Ljubljani ne izdaja nakaznic za obleko.

Vest, da je padel na koroški fronti kad. asp. Janko Krefl, ni resnična. Krefl se nahaja težko ranjen v celjski bolnici.

Višji šolski svet SHS v Ljubljani nastavlja začasno kot otroško vrtarico v otroškem vrtcu v Guštanju pri Prevaljah gđc. Emo Kosi.

Brezžična brzojavna postaja na realki je že dalje časa pokvarjena. Zakaj se ne popravi, da bi se tako omogočile krajše brezžične zveze?

Varstvo podnajemnikov. Ker je s strani podnajemnikov čuti pritožbe o njih odiranju in navijanju podnajemnin, opozarjamo, da vsebuje naredba avstr. justičnega ministra in ministra za socialno skrb z dne 26. oktobra 1918 o varstvu najemnikov, drž. zak. 381, ki je veljavna tudi za ozemlje v območju Narodne vlade SHS v Ljubljani, tudi določbe o varstvu podnajemnikov. Tako se more podnajemnika, ki jo je podnajemnik do sedaj ali ki jo je zadnji podnajemnik plačeval le za oni del povišati, za katerega se je najemnika glavnega najemnika dopustno povišala. Če se je torej podnajemnika očitno pretirano povišala, tedaj naj se podnajemnik pritoži pri najemniškem uradu, ki bo v takih slučajih razsodil, da je povišanje nedopustno in odločil, katera cena je za v podnajem oddano sobo dopustna.

Dotična ženska, ki je v torek, 7. t. m. ob 3/4 popoldne v prodajalni slaščic v Zidovski ulici vzela večji zavitek, kljub temu, da je dobro vedela da ni njen, se pozvilja, da omenjeni zavitek takoj prinese nazaj, sicer se jo bo policijsko zasledovalo.

Društvene vesti.

»Socijalistična družba« priredi danes v četrtki ob 8 uri zvečer širši debatni večer v realki (I. nadstropje, risalnica). Dr. Dragotin Lončar, predsednik »Socijalistične družbe«, ki se je vrnil pred kratkim iz Prage referira o »Prvi poslanci predsednika Masaryka češko-slovaškemu narodnemu zboru«. Gostje dobrodošli.

Slov. akad. fer. društvo »Adrija« v Gorici priredi v petek, dne 10. prosinca ob 8 uri zvečer kratak pripravljani sestanek v drugi gorenji dvorani »Narodne kavarne« v Ljubljani, Kongresni trg. K nedežbi so vabljene gg. starešine, tov. člani in gg. podporni člani, kakor tudi oni gorški tov. akademiki in abiturijenti, kateri niso mogli vsled vojne in begunstva vstopiti v društvo.

Cercle Français. 8 poukom v francoščini se prične v najkrajšem času, in sicer so bo poučevalo za začetnike po 3 ure, za srednje stopnjo po 2 uri, za konverzajo je pa namenjena po 1 uro na teden. Članarina se bo določila po številu članov, presejala pa ne bo 8 K na mesec. Pouk se bo vršil v Mladiki v času, ki se še določi. Članom je tudi društvena knjižnica na razpolago. Novi člani naj se čimprej priklase ustno ali pisмено pri društvem predsedniku dr. V. Korunu, profesorju I. gimnazije v Ljubljani. Dijaki in dijakinje srednješolskih zavodov sicer ne morejo biti člani društva, pouka se pa lahko pod istim pogojem udeležujejo kakor člani, ako jim starši v to dovolijo.

Z. J. Z. prosi vse svoje tovariše državnih železnic, da ji pošljejo strogo objektivna in dobro utemeljena poročila o svojih preganjanjih iz narodnega ozira. Navesti je v teh vlogah tudi vso škodo, ki so jo trpeli na premoženju in imetju, da napravimo skupne korake in da jim dopomremo do njih pravic. Ker je zadeva nujna, prosimo vse člane, da store to kar najhitreje! Vse tozadnje podatke je pošiljati direktno na tov. Simončiča, ravnateljstvo drž. žel. SHS, Ljubljana, soba št. 16 — Predsedstvo Z. J. Z.

V četrtki dne 9. t. m. se vrši ob 8. uri zvečer v društvenih prostorih Narodnega doma seja osrednjega odbora Z. J. Z. Ker se obravnava zelo važna zadeva — vabimo vse odborove člane, da se zanesljivo udeležijo te seja.

Predsedstvo Z. J. Z.

Razna poročila.

Nova revolucija v Nemčiji.

Berlin, 6. januarja. (Lj. k. u.) Čehoslovaški tisk. urad poroča: Delavci so izdali nastopni poziv: »Delavci, somišljeniki! Vlada Ebert-Scheidemanna je proti revoluciji. Nova, podla namera zoper revolucionarno delavstvo namerava izpodrinuti policijskega predsednika. Delavci, somišljeniki! Tega ne morete, tega ne smete dopustiti. Današnjim mogotcem morate pokazati svojo moč. Zbirajte se za velike manifestacije na cestah. Gre za našo svobodo, za našo bodočnost in za usodo revolucije! Dolj s samosilstvom Eberta in Scheidemanna! Živio revolucionarni nacionalni socializem! Na čelu države sta zločinca Ebert in Scheide-

mann. Proletariat se mora oborožiti in boriti v težki borbi za svojega policijskega predsednika. Preprečiti mora odstranitev policijskega predsednika Eichhorna tndi s silo«.

Berlin, 6. januarja. (Lj. k. u.) Čehoslovaški tisk. urad poroča: Kakor se more do sedaj dognati, se pripravljajo upor. Voditelji Spartakovcev, zlasti Eichhorn, izrabljajo razburjeno množico. List »Vorwärts«, Wolfow urad, »Berliner Tageblatt« in »Lokalanzeiger« so v rokah Spartakovcev. Pričakuje se, da zasedejo ministrstva in državne urade. Boje se, da bodo aretirali vlado. Vladne čete so baje popolnoma odpovedale. Delavci so vdrli v vojašnice in so zabranili četam streljati. Do sedaj še ni bilo krvolitja. Ni pa mogoče vedeti, kakšne bodo posledice.

Berlin, 7. januarja. (Lj. k. u.-Dun. kor. ur.) Danes dopoldne so čete republikanskih vojakov zasedle poslopji železniškega ravnateljstva in vojnega poveljstva na schönaberškem bregu. Spartakovce, ki so izza včeraj popoldne imela poslopja zasedena, so po hudem boju pregnali. Imeli so 7 mrtvih in nekaj ranjenec, vojaška bramba pa je izgubila dva mrtva.

Berlin, 7. januarja. (Lj. k. u.-Dun. kor. ur.) Okoli 2. popoldne je velika množica napolnila Wilhelmstrasse in sosedne ulice ter demonstrirala za vlado Ebert-Scheidemanna. Ko je po Mauerstrasse prispel velik oddelek Spartakovcev, so vojaki izpraznili in zasedli Wilhelmsplatz in trg pred hotelom Kaiserhof. Balkoni in okna Kaiserhofa in sosednjih hiš so bila hipoma polna strojníc in pušk. Kmalu po 2. uri popoldne je prišlo topništvo in takoj so padli strelji. Tudi drugod po mestu se je ponovno streljalo. Tako je bilo tudi z oknov Wolffovega urada, kjer so še vedno Spartakovci, oddanih nekaj salv. Promet cestne železnice se vrši redno.

Poulični boji.

Dunaj, 8. januarja. (Ljub. k. u.) Čeh. t. u. poroča: Vesti, ki so dospеле preko Monakovega in Frankbroda iz Berlina, potrjujejo, da se ni nič obrnilo na bolje. V več delih mesta se bojujejo z menjajočim se uspehom.

Berlin, 8. januarja. (Ljub. k. u.) Čeh. t. u. poroča: Pri včerajšnjih bojih v Berlinu je bilo pet mrtvih in 15 ranjenih.

Berlin, 8. januarja. (Ljub. k. u.) Čeh. t. u. poroča: Na dvorišču urada državnega kancelarja je postavljeno veliko število strojníc. Davi so tudi postavili topove.

Pogajanja brezuspešna.

Dunaj, 8. januarja. (Lj. k. u.) Čehoslov. tisk. urad poroča: Poročila iz Berlina javljajo, da se je vlada v torek ves dan pogajala z neodvisnimi. Pogajanja niso imela uspeha in so bila prekinjena. Spartakovci se niso udeležili teh pogajanj, ker odklanjajo vsak kompromis. Zasedli so več javnih poslopij. Zasedli so tudi več kolodvorov, tako da je nevarnost, da bo promet v mesto prekinjen. Pred brandenburškimi vrati se je vnel pravcati boj. Najprvo so se morale umakniti vladne čete; potem so zopet vzlele brandenburška vrata. Spartakovci so nadalje napadali. Bojev še ni konec. Tudi na Wilhelmstrasse, pri uradu državnega kancelarja in pri ministrstvu za zunanje stvari so se bojevali. Zunaj tega okrožja so Spartakovci znatno napredovali. Spartakovci so dobili velika ojačenja po oboroženih delavcih. Vladi se do sedaj še ni posrečilo, da bi prisilila policijskega predsednika, da odstoji. Do torka še ni bilo odločitve. Pričakujejo jo za sredo. Mirna rešitev je komaj mogoča. Važno vprašanje je, ako ima vlada Ebert-Scheidemanna dovolj zanesljivih čet in ako prispejo ojačenja, ki jih je vlada poklicala iz province, pravočasno v Berlin.

Začetek mirovne konference.

Pariz, 7. januarja. (Lj. k. u.-Dun. kor. ur.) Agence Havas poroča: Prvi porazgovori mirovne konference se bodo pričeli dne 13. t. m. z izmenjavanjem misli med ministrskimi predsedniki in zunanjimi ministri Francije, Anglije, Zedinjenih držav in Italije. Kakor hitro se bodo zedinili glede orga-

nizacije sestave in načina pogajanj mirovne konference, se bodo vršile plenarne seje, ki se bodo pričele 18. januarja. Udeležili se jih bodo najbrže zastopniki vseh držav, ki so prekinile zvezo z osrednjimi državami, da določijo končno sestavo delegacij vsakega teh narodov. Skoro gotovo je, da bodo imele Francija, Anglija, Zedinjene države, Italija in Japonska po pet delegatov. Francosko bodo zastopali Clemenceau, Pichon in trije drugi odposlanci, ki bodo določeni, ko se v torek Clemenceau povrne iz Pariza. Po splošni želji bo maršal Foch izvajal na konferenci svoja naziranja glede vojaških problemov.

Zadnje vesti.

Položaj na Koroškem.

Ljubljanski korespondenčni urad poroča 8. t. m. ob pol 8 uri zvečer iz uradnega vira: Po hudem topniškem ognju so Nemci včeraj ob 3. uri popoldne pridri čez most pri Strugi, severno od Borovelj in so napadli naše postojanke na južnem dravskem bregu. Protinapad naše majhne čete jih je začasno vrgel čez most nazaj. Pri zopetnem, s premočnimi silami izvršenim napadom se je posrečilo Nemcem napredovati do Goric in Podgore. Pri tem napadu sta bila ranjena in ujeta poveljnik naših čet na južnem Koroškem major generalnega štaba pl. Lavrič in njegov pobočnik poročnik Šernik. Vsled ogromne premoči so se naše čete danes po boju umaknile iz Borovelj. Pri Področici so naše čete napredovale. Cel dan je bil hud artiljerijski ogenj. Na Sp. Štajerskem in pri Velikovcu je položaj neizpremenjen.

Junaki na Koroškem.

Ljub. kor. urad poroča 8. t. m.: Junaki ljubljanskega pešpolka so kljub vsem težočam pri dežju in mrazu ustavili pri Področici premočnega sovražnika in branijo hrabro naše postojanke. Dobra volja prostovoljne legije jamči za to, da bo po vojaški izobrazbi mogla tekmovati z veterani-vojaki v obrumbi domovine. Čast in hvala junakom pri Področici, ki se z največjo hrabrostjo ustavljajo premoči. Posebno hvalo zaslužijo poveljnik tamošnjih čet hrabri stotnik Martinčič ter nadporočnik Stenovc in Kordiš. Preskrbna hvala tudi požrtvovalnim železničarjem, ki delajo z našimi vojaki roko v roki, posebno gg. nadzornik Negovetič in asistent Klopčič. Njihovo izvrstno delo je omogočilo, da so bile naše čete hitro oskrbovane.

Nemci zasedli Borovlje. Civilisti streljajo naše vojake. Nujna pomoč potrebna.

Narodni svet v Ljubljani je dobil sledeče telefonično poročilo: Jesenice, 8. januarja ob 8. uri 45 minut zvečer.

Nemci zavzeli Borovlje ob 11 uri dop. Major Lavrič težko ranjen in njegov adjutant poročnik ubit. Del moštva se je rešil v Železno kapljo. Srbska pomoč je v zadnjem trenutku ustopila v boj in uničila polovica Nemcev. Civilisti so streljali na Srbe. Srbi so streljali s strojnimi in kolikor toliko uničili napadalce. Pretežna nemška premoč je prisilila naše, da so se umaknili. Zajet je bil tudi nek gospod Kren, ne ve se pa, je li to stotnik ali nadporočnik, Kren.

Prva stotnija ljubljanskega pešp. v Podkloščtru zajeta po ljutem boju. Poveljnik nadp. Prezelj ujet, ravno tako štacijski poveljnik nadp. Tauber. Od moštva sta se rešila en deseterik in en prostak, ki sta došla čez Karavanke v Jesenice in oddala to poročilo. V Podkloščtru so kakor v Borovljah civilisti streljali na naše vojake.

Popoldne ob treh so začeli Nemci z močnim ognjem obstreljevati ugod v predor pri Področici tako da je otežkočeno dovažanje rezerv.

Prva legija je prišla ob 11 uri ponoči na Jesenice in je bila takoj odposlana v ogenj. Nekaj ranjenih smo že odposlali v Ljubljano, med tem enoletnega prostovoljca Rožmana težko ranjenega v glavo.

Če v 24 urah ne bo pomoči, bo težko shajati.

Prvi bataljon že 52 ur ni spal, leži v snegu.

Del boroveljske posadke se je rešil v Železno Kapljo.

Okrajno glavarstvo Velikovec telefonira ob 7 ur. 30 min. zvečer: Borovlje danes dopoldne zasedeno od Nemcev. Major Lavrič baje ranjen in ujet, njegov adjutant mrtev. 90 mož boroveljske posadke se je rešilo v Železno Kapljo. Za Velikovec ne obstoji nobena nevarnost.

Vznemirljive vesti o Koroški.

Na Kranjskem uživajo Nemci popolno svobodo in enakopravnost, dočim noben koroški Slovenec nasproti nemškim tolpom ni varen. Znaki kažejo, da na Kranjskem mrgoli nemških agentov, ki nalašč širijo grozovite neresnične vesti, n. pr. da je odšlo na Koroško tisoč vojakov in da se jih je vrnilo le trideset, vsi drugi so mrtvi. Opozorjamo slovensko javnost, da naznani razširjevalce takih vznemirjajočih in lažljivih novic takoj Narodni vladi.

Župnik Meško umorjen?

Nemški vojaki na Koroškem se bahajo, po gostilnicah, da so župnika Meška od Device Marije na Zili z bajoneti zabodli in ga vrgli v Dravo. Vest ni potrjena. Da so ga Nemci zajeli, je gotovo. Župnik je bil opozorjen, naj ubeži kakor drugi koroški duhovniki in narodnjaki; on pa je sklenil, da ostane na svojem mestu. Ker je v Meškovi župniji Zila bliže nego Drava, bi bilo verjetnejše, da so ga vrgli v Zilo in že radi tega ta vest ni verjetna.

Prihod jugoslovanskih legionarjev v Ljubljano.

Zagreb, 8. jan. (Izv. por.) V prihodnjih dneh pridejo v Ljubljano in v Zagreb oddelki jugoslovanske legije, ki bodo tvorili kadre reorganizirane narodne armade. V Ljubljano pridejo slovenski, v Zagreb pa hrvaški legionarji, ki so se udeležili ofenzive od Soluna do Beograda in so popolnoma izvežbani.

Praznik osvobojenja v Medžimurju.

Čakovec, 8. januarja. (Izv. por.) Jutri dopoldne se praznuje po celém Medžimurju narodni praznik v proslavo osvobojenja izpod mažarskega jarma. Tu se vrši dopoldne velika narodna skupščina, katere se udeleži vse prebivalstvo po svojih zastopnikih. Slovesno mašo bo opravil najstarejši župnik iz osvobojenega ozemlja. Že danes so zbrane velike množice od vseh strani.

Atentat na dr. Kramaša.

Praga, 8. januarja. (Lj. k. u.) Čehoslov. tisk. urad poroča: Na ministrskega predsednika dr. Kramaša je bil izvršen napad. Ko je dr. Kramaš ob 2 popoldne zapustil svoj sprejemni salon v ministrskem predsedništvu na Hradčanih, da gre obedovat, se je ustavil, da pozdravi in izpregovori par prijaznih besed s češkim slikarjem — Karlom Langerjem, je nenadoma od zadaj oddal nanj mlad človek strel iz revolverja.

Kroglja pa je zgrešila svoj cilj in se odbila od nasprotnih vrst. — Dr. Kramaš se je obrnil proti napadalcu, ki je v istem trenutku oddal nanj drugi strel. Kroglja je zadela dr. Kramaša v desne prsi, obtičala pa je v beležnici, — ki jo je nosil v prsnem žepu. Napadalca so takoj prijeli. Opazili so ga že pred par dnevi, ko se je potikal okoli gradu in iskal prilike za advijenco. Piše se Alojzij Stašny, rojen je 8. julija 1901 na Kraljevih Vinogradih v Pragi, je pristaš socialno demokratske stranke in pisar v skladišču državne železnice v Pragi. Aretiranec je izjavil, da se pred par dnevi v nekem udruženju, o katerem je odklonil podrobnejše pojasnilo, — sklenil napad na ministrskega predsednika, on sam pa se je javil, da ga izvrši. O povodu za napad in o podrobnih okolnostih aretiranec ni hotel dati nobenega pojasnila.

Naročajte in razširjajte „Jugoslavijo“!

Aprovizacija.

Krušne komisije bodo uradovale v petek dne 10. t. m. ob 8. do pol 1 ure popoldne. Izdajate se bodo izkaznice za sladkor.

Prodaja premoga za šteditnike v IX. okraju. Na vsak drugi odrezek vijeletne izkaznice za IX. okraj se dobi pri tvrdki Pleško, Hrenova ulica 50 kg premoga, ki stane 5 kron 50 vin. in sicer na izkaznice št. 1 dne 10. januarja dop., na št. 2 dne 10. januarja pop., na št. 3 dne 11. januarja dop.

Prodajalci sladkorja se vabijo, da se takoj zglase v aprovizacijski blagajni na Poljanski cesti št. 13 (pritličje) radi nakazila sladkorja. Na vrsto pridejo trgovci v VII. VIII. IX. in X. okraju dne 10. januarja, v IV. V. in VI. okraju dne 11. januarja, v I. II. in III. okraju dne 13. januarja. Denar je prinesiti s seboj.

Prodaja sladkorja. Na vsako sladkorno izkaznico se dobi začasno po en četrt kilograma sladkorja. Trgovci smejo odvzeti strankam le desne odrezke sladkorjih kart. Leve odrezke in ves srednji del pa morajo strankam vrniti radi poznejšega nakupa sladkorja.

Meso za gostilničarje in zavode bo delila mestna aprovizacija v petek, dne 10. t. m. od 1 do 3 popoldne v cerkvi sv. Jožefa.

Meso na rdeče izkaznice B bo oddajala mestna aprovizacija v petek, dne 10. t. m. in v soboto, dne 11. t. m. v cerkvi sv. Jožefa po naslednjem redu: v petek, dne 10. t. m. popoldne od 3 do pol 4 št. 1 do 200, od pol 4 do 4 št. 201 do 400, od 4 do pol 5 št. 401 do 600, od pol 5 do 5 št. 601 do 800, od 5 do pol 6 št. 801 do 1000. V soboto, dne 11. t. m. popoldne od 1 do pol 2 št. 1001 do 1200, od pol 2 do 2 št. 1201 do 1400, od 2 do pol 3 št. 1401 do 1600, od pol 3 do 3 št. 1601 do 1800, od 3 do pol 4 št. 1801 do 2000, od pol 4 do 4 št. 2001 do 2200, od 4 do pol 5 št. 2201 do 2400, od pol 5 do 5 št. 2401 do konca.

Špeh za III. okraj št. 1 do 150. Mestna aprovizacija bo oddajala na Poljanski cesti 15 špeh za tretji okraj na izkaznice za mast št. 1 do 150 v petek, dne 10. t. m. popoldne in sicer št. 1 do 75 od 8 do 9, št. 75 do 150, od 9 do 10. Stranka dobi za vsako osebo pol kg špeha, kg stane 18 kron.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Anton Pesek.

Tiska „Zvezna tiskarna“ v Ljubljani.

Mesečna soba s posebnim vhomom se išče za takoj. Ponudbe na upravnštvo. 3-1

Citre dobro ohranjene so naprodaj. Poizve se Hradskega vas 35.

Svarilo pred nakupom! V slučaju, da bi prišla kaka ženska ali kdo drugi kam ponujat v prodajo pisemski papir v mapah, naj se dotično osebo prime in naznani na policijo, ker je papir ukraden.

Usnjene čevlje po novih cenah v vseh oblikah in velikostih zopet razpošilja „Čevljarska zadruga“ Miren, začasno Vrbovec, p. Mozirje. Zahtevajte cenik.

Kupi se več opravnih garnitur za izložbena okna, event. tudi posamezne. Cenj. ponudbe na tvrdko Al. Matelič. Ljubljana, Kongresni trg 3/1.

Trgovski lokal z delavnico se išče za takoj na prometnem prostoru. Naslov pove upravnštvo. 10-1

Bonbone vsake vrste po zmernih cenah dobavlja redno tvrdka Fran Medica, Ljubljana, Tržaška cesta 4. Postrežba točna in solidna. 30-1

Mesečna soba s posebnim vhomom se odda gospodu, ki preskrbi premog. Naslov pove upravnštvo. 3-1

Gospodična, večja slovenskega in italijanskega deloma nemškega in hrvaškega jezika z večletno trgovsko prakso izurjena v knjigovodstvu in vseh pisarniških strokah išče službe pri večjem trgovskem podjetju v Ljubljani ali v Zagrebu. Ponudbe na upr. „Jugoslavije“ pod „Marjiva“.

Mesarji in prekajevalci! Pozor! Dobro upeljana mesarija, prekajevalnica in gostilna z velikimi prostori, na glavnem trgu, z velikimi stroji in električnim motorjem se proda radi bolezni. Naslov na upravnštvo „Jugoslavije“ pod „Ugodna prilika“.

Kočijaž, spreten in trezen se sprejme k finim konjem v Ljubljani. Naslov v upr. „Jugoslavije“.

Srpski oficir traži učitelja ili učiteljicu za slovenački jezik po 1 čas po podne. Obratiti se hotel „Union“ št. 15.

Tehnik prosi plemenitega človeka posojila v svrhu dokončanja zadnjega semestra tehnične visoke šole. Blagohotne ponudbe pod šifro „Nujno“ na upravnštvo.

Blagajničarka z dobrimi izpričevali želi primernega mesta. Ponudbe pod „Blagajničarka“ na upravnštvo. 3-1

Uradnik voj. oskrbovališča želi meblirano sobo v najem ako mogoče v bližini Zaloške ceste in s posebnim vhomom. Ponudbe pod „Goričan 26“ na uprav. 2-1

Ženitna ponudba!

Ljubljčan, 24 let star, čedna zunajnosti, se želi v svrhu ženitve seznaniti z gospico, staro 18 do 20 let, najraje z dežele. Resno misleča gospice naj blagovoljivo sporočiti svoj naslov na upravnštvo „Jugoslavije“ pod šifro „Ljubljčan“.

Tajnost strogo zagamčena!

„Narodna knjižnica“.

Snopič 1.

Valentina Vodnika izbrani spisi.

Cena 1 K, po pošti 1 K 20 vin.

Natisnila in založila

Zvezna tiskarna v Ljubljani.

Proslavimo spomin Valentina

Vodnika s tem, da ga spoznamo!

Naročite takoj!

Naročite

„Ljubljanski Zvon“

najboljši slovenski leposlovni list. — Izhaja vsak mesec in stane za celo leto 30 K, za pol leta 15 K. List ima zabavno in poučno vsebino. Letos bo priobčeval poleg krajskih povesti, novel in pesmi, velik zgodovinski roman dr. Ivana Tavčarja, ki se vrši v Skofjeloški okolici.

Novi naročniki se bodo sprejemali radi pomanjkanja papirja samo do 20. januarja. „Ljubljanski Zvon“ se naroča pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Sodna ulica 6.

Dobro staro vino

se toči čez ulico: črno liter po 11 K, belo liter po 10 K.

Restavrac. Schmid, Gradišče 2.

Toaletno milo

„Schicht“, pravo, brez primesi, 100 gramov čiste teže, razpošilja kos po 4 K po povzetju.

A. JELENC, Tržič na Gorenjskem.

Žalostnega srca javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naša dobra mati, oziroma tašča in stara mati, gospa

Frančiška Gärtner

danes zjutraj ob 9. uri v 83. letu svoje starosti po daljši bolezni mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb drage rajnice bo v petek, dne 10. januarja 1919, ob 3. popoldne iz hiše žalosti Mestni trg št. 4.

Nepozabno rajnico priporočamo v blag spomin.

Maše zadušnice se bodo brale v stolni cerkvi. — Venci se hvaložno odklanjajo.

Žalujejo rodbine:

Fr. Gärtner. Ubald pl. Trnkoczy. Sl. Gärtner.

Posebne osmrtnice se ne bodo razpošiljale.